

Felnőtt bibliaóra – 2020. március 20.

Kezdő ének: 490. dicséret: Igaz bíró nagy Úr Isten...

Előíma

Köszönjük Istenünk, hogy közre adod tanácsod ma is nekünk szent Igédén keresztül. Dicsőítünk, hogy feladatunk van ebben a nehéz időben is, lankadatlanul Feléd fordulni és Benned bízni. Szüntelenül fohászkodunk, Istenünk, hogy áldd meg népedet, akik Téged ma is keresnek, szeretnek és követni kívánnak. Könyörülj most rajtunk és Igéd által formálj áldott gyermekeiddé, hogy legyünk az Igének cselekvői még bezártságunk ellenére is. Magasztalunk Téged, hogy azokhoz láncoltál bennünket, akik között a legnehezebb a szolgálat. Köszönjük Neked, hogy soha nem vagyunk egyedül és biztató ígéreted a miénk. Hozd fel napodat ma is mi ránk, hogy amikor leszáll az éj, érezzük, Te velünk vagy, drága Jézusunk, ki vagy Nap és világ és a sötétségben nem hagysz. Táplálj ma is az örök élet reménységével, gyógyítsd meg a csüggedteket és biztasd azokat, akiket életre hívtál. Szólj Urunk, mert hallják a Te szolgálaid. Ámen.

Textus: Példabeszédek könyve 21. fejezet

¹Olyan az Úr kezében a király szíve, mint a patak vize: ***arra vezeti, amerre akarja.***

²Minden útját helyesnek tartja az ember, de ***az Úr vizsgálja meg a szíveket.***

³Az igaz és törvényes cselekvést ***többre becsüli az Úr,*** mint az áldozatot.

1-3. vers:

Ahogy a földművelő elvezeti a vizet a saját földjére, hogy éltető erőhöz juttassa növényeit, úgy vezeti Isten a király szívét, hogy beteljesítse szándékát. Fontos ismeret ez, mert Isten Igéje nincs bilincsbe verve. (lásd II Tim 2,9) Sok király igyekezett a próféták etikai felhívásait elhallgattatni, de Isten szándéka és terve annak ellenére megvalósult.

A pozitívan értékelt élet csalóka, mert a végső ítélet Isten kezében van. A hamis önértékelés bajnokai a farizeusok voltak (Lk 16,15), akik nem érezték Isten kegyelmének a szükségét. (Lk 18,9-14)

Az Úr igazsága azonban több mint az áldozat bemutatása. Mindig az ember hozzáállása a döntő, mert attól függ, hogy Istennek tetsző vagy sem az ő áldozata. (vö. Ám 5,22; Hós 6,6; Ézs 1,11; Jer 7, 21-23) Szívből vagy színből jövő áldozataink?

⁴A gögös tekintet és a kevély szív a bűnösök mécsese: ***vétek.***

⁵A szorgalmasnak a terveit csak hasznot hoznak, de ***mindenki, aki elsiet a dolgát,*** csak ínségbe jut.

⁶A hazug nyelvvél szerzett kincs ***tovaszálló pára és halálos csapda.***

⁷A bűnösöket ***elsodorja erőszakosságuk,*** mert nem akarják teljesíteni a törvényt.

⁸***Tekervényes*** a bűnös ember útja, de a tisztának az eljárása ***egyenes.***

4-8. vers:

„Aki titkon rágalmazza embertársát, azt elnémítom. A nagyralátót és a kevély szívűt nem tűröm meg.” (Zsolt 101,5) A másik embernek árt a kevély. Szeméből se néz ki jónak, aki gögös.

A munka pozitív erény, de ismerni kell a mértéket. Terveket kell készíteni ahhoz, hogy a célt elérjük. A tervezgató gondolkodás takarékos az idővel. Erőteljes gondolkodást igényel. Kerülni kell a radikális döntéshozatalt. „*Dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen,* úgy érdemes.” (József Attila: Ne légy szeles)

Nincs szükség radikalizálódásra, légy összhangban Isten akaratával. A csalással elért értékek halált eredményeznek. „Bűn büntet szül.” Amit az akaratos ember másnak készített, őket éri utól. Nem áll meg senki, aki kerüli az igazságot és a jogot, mert ezek a föld alapjait képezik. (lásd Mik 2,1-5)

Az igazak becsületesek és egyenesek, a rosszak tele vannak aljas ármánykodással.

Tekervényes vagy egyenes az eljárásod? Hátulról vagy előlről? Szemből érkezel a testvérehez vagy megkerülöd?

⁹**Jobb** a tető sarkán lakni, mint zsémbes asszonnyal együtt a házban.

¹⁰A bűnös lelke **rosszat kíván**, még a barátjára sem **néz jóindulattal**.

¹¹Ha **megbírságozzák a csúfolódót**, az együgyű lesz bölcs, de ha **a bölcs**et oktatják, **maga okul belőle**.

¹²Az igaz **szemmel tartja** a bűnös házat, és a bűnösöket romlásba dönti.

9-12.vers:

A lapos tető Izráelben elterjedt volt, de általában nem volt az emberek állandó tartózkodási helye. A hideg éjszaka és a tűző napsütés nem a legjobb megoldás, de még mindig jobb, mint az a közösség, ahol meg kell osztani az életteret egy gáncsoskodó alakkal. Olyan mintha az ember a lakását megosztaná egy oroszlánnyal és sárkánnyal. Félelmetes társaság.

Az ember, aki Isten törvényével szembehelyezkedik, kegyetlen az embertársaival szemben is. A rossz elválaszt a barátoktól és társaságuktól. Magányossá tesz a gonoszság.

A szerencsétlenségből, ami a gonoszt éri, érdemes tanulni, mert az életben igazságos törvény uralkodik. Megtanítani az igazságra csak a nevelhető lehet, akinek ugyan nincsenek ismeretei, de hagyja magát vezetni. Aki nem hagyja magát tanítani más kárát látva, a saját bőrén fogja megtapasztalni az ítélet valóságát. Sikeres ember a tanult ember. Az oktalant nemcsak tanítani lehet, de félrevezetni is. Az ember felelőssége, hogy kit és mire vezet.

Aki a bölcssek sikerére támaszkodik, rálépett a bölcsesség ösvényére. Az egyetlen igazságosan cselekvő maga az Úr, amiről Jób így vall: „Kormányozhat-e, aki gyűlöli a törvényt, és te bűnösnek tarthatod-e az igazat, a hatalmast. (Jób 34,17) Isten jó kormányzó és mi tisztünk beállni ebbe a kormányzásba akár ellenségeink szeretetével is, „hogy legyenek mennyei Atyátnak fiai, aki felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak. (vö. Mt 5,45) Az akaratos embert saját vétke vezet félre.

¹³Aki bedugja fülét a nincstelen segélykiáltására, annak sem válaszolnak majd, **amikor ő kiált**.

¹⁴A **titkon adott ajándék** megnyihíti a haragot, és a zsebbe dugott **vesztegetés** a heves indulatot.

¹⁵Az igaznak öröm, **ha a törvény jut érvényre**, de a gonosztevőnek rettegés.

¹⁶Az értelem útjáról letévedő ember **az árnyak gyülekezetébe** jut majd.

¹⁷Ínségre jut, aki szeretet vigadozni, aki szereti a bort és az olajat, nem gazdagszik meg.

13-17.vers

Az irgalom nélküli ember mindig készül valamire, de egyszer ő fog segítségért kiáltani, és akkor már késő lesz, hiába kiáltozik. Ahogyan Jézus tanít: „Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.” (Mt 6,15) Ahogyan Jakab apostol okítja a gyülekezetet: „Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.” (Jk 2,13)

A befolyásos emberek lefizetése előmenetelt jelent. Jól tudta ezt Jákób is, de nagyon félt a találkozástól, ezért mondta ezt szolgáltnak: „Ezt parancsolta a másodiknak is, a harmadiknak is, mindazoknak, akik a nyájuk után mentek: Így beszéljétek Ézsauval, amikor találkoztok vele!” (IMóz 32,20) A kenőpénz láthatatlanná vagy fecsegővé teszi az embert, de nincs

mögötte jog. Elvakít és félrevezet: „Nem láttam semmit!” vagy „Én mindent láttam!” Elkendőz vagy napvilágra hozza az „igazságot.” Felbérloí igazát. Az ilyen ember bérenc, de nem szabad.

Az igaz embernek nem kell ilyen hamis praktikákat követnie. Kivárja a sorát, mert tudja, hogy hogyan cselekedett. Csak a bűnös fél az ítélettől, mert hamis lelkiismerettel cselekszik.

Az igaznak csak az ártatlanságát lehet bizonyítani. Aki rosszul cselekedett, azt a halál várja, és nagyon meglepi az ítélet. Az ő jelenlétük csak sötétséget okoz, de akik bölcssek, azt a Szentírás „a világosság és a nappal fiai”-nak (IThessz 5,5) nevezi.

Aki szereti a „terülj, terület asztalkát”, az elszegényedik, mert a megszorított társaság drága élvezet.

¹⁸**Váltságdíj** lesz az igazért a bűnös, és **a becsületesek helyett** a hűtlen.

¹⁹**Jobb** a pusztá földjén lakni, mint zsémbes és bosszús asszonnyal.

²⁰Drága kincs és olaj van **a bölcs hajlékában**, az ostoba ember pedig **eltékozolja** azt.

²¹Aki igazságra és hűségre törekszik, **életet, igazságot és megbecsülést** talál.

18-21. vers:

Isten ítélete megvédelmezi az igazat, de a bizakodót utóéri mindaz, amit az igaz ellen elkövetett. A mesterkéltn tervezés áldozatai lesznek. Aki másnak vermet ás, maga esik bele. Isten emellett azt is elmondja, hogy mindenki büntetést érdemel, mert ember vétek nélkül nincs, de míg az igaz saját vétkét ismeri és Isten előtt alázatosan jár, és az Úr ismeri szívéit, addig a bűnös fennhéjázó.

A 19. vers egy hatalmas szarkazmus, amelyik kifejezi, hogy még a sivatag is vendégszeretőbb életkörülményeket támaszt, mint egy zsémbes asszony társasága.

A 20. vers a bölcsességet a kegyességgel párosítja, amiről Pál apostol így ír Timóteusnak: „a kegyesség pedig mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövő élet ígérete.” (ITim 4,8) Az oktan ember nem értékeli a bölcsesség gyümölcseit. (vö. Zsolt 112) A hosszú élet a bölcsök kövérje, és a halál felől Isten rendelkezik. Az Újszövetségben a kereszt bölcsessége nyer áldást, és a keresztthordozó értékes életet él. (IKor 1,27), de a tékozló fiú csak az atyai házban nyer rá újból azokra az áldásokra, amit a „rá eső részben” annyira követelt.

A bölcs e földi élet elhagyásában is meglátja az értéket, mert örök életre rendezkedik be és a bekövetkezett halál a Bárány menyegzőjéhez viszik közelebb, ahol minden kiválasztott részt vesz. (vö. Lk 23,43; IThessz 4,17; Jel 20,12)

²²**Behatol** a bölcs a hősök városába, és **lerombolja** megbízhatónak vélt erődjét.

²³**Aki vigyáz a szájára és a nyelvére**, életét őrzi meg a nyomorúságtól.

²⁴A kevély gögösnek csúfolódó a neve, **dühében** gögösen viselkedik.

²⁵A restet **megöli vágyakozása**, mert nem akar dolgozni kezével; ²⁶egész nap csak **vágyakozik**, az igaz pedig ad, és nem fukarkodik

22-26.vers:

A bölcsesség ereje legyőzhetetlen. Legyőzi a várfalakkal körbevett várost is, ahogyan a prédikátor tanácsolja: „A bölcsesség nagyobb erőssége a bölcsnek, mint tíz olyan ember, aki a várost kormányozza.” (Préd 7,19) A bölcsesség erő és hatalom egyszerre, de sokkal megfontoltabban hat, mint a keménykedés. Tovább tart a hatása. Míg az emberi erő azonnali hatást vált ki: üt és vág, sőt vagdalkozik, és nehézségekbe ütközik, addig a bölcsesség csínján bánik a szavakkal.

A hallgatás kifizetődőbb a közösségben, mert komolyságot adományoz hordozójának, de aki gyors a szólásra, elveszíti tekintélyét. Fontos Jakab apostol intését megszívlelni: „Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, mert az ember haragja nem szolgálja az Isten igazságát.” (Jak 1,19-20) A gögös ember cinikus és sértő. Semmi sem szent előtte. Düh és kicsattanás jellemzi.

A lusta ember számára az élet ideális volta a semmittevés, de ezzel vesztét okozza önmagának. Csak a kívánságok szintjén marad, de nem jut el a megvalósításig. A munkához kitartás kell, kevés az akarás, mert „nem akarásnak nyögés a vége.” A lusta nincs hasznára senkinek, de aki az Istenben bíz, adakozik, mert dolgozik. (vö. Zsolt 112,5) A bölcs haszna az adakozás.

²⁷A bűnösök *áldozata utálatos*, kivált ha *galád dologért* hozzák.

²⁸Aki *hazugságot tanúsít*, elvész, de aki meggyőződött az ügyről, *az mindig beszélhet*.

27-28. vers:

Az erőszakos ember nem jó szándékkal közeledik az Úrhoz, még áldozatában is hamisság lakozik. Csak meg akarja győzni Istent igazáról, de számítás van döntései mögött. Olyan, mint a bibliai Bálám, aki hét oltárt épített, csak hogy megnyerje az Úr jóindulatát saját tervéhez – Isten népének a megátkozásához: „Állj oda az égőáldozatod mellé, én pedig elmegyek. Talán lesz találkozásom az Úrral, és amit majd láttat velem, azt elmondom neked.” (4Móz 23,3) Isten kijelentése azonban nyilvánvaló ez ügyben: NEM. Ahol az igaz és a gonosz találkozik, ott Isten kijelenti elégtételét, és szolgáltató igazságot az ő szolgájának.

A hamis tanú nemcsak mást feketít be, hanem önmagát is. Meggyőződés vagy meggyőzés nem egy kategória. Lukács evangélista így vall: „hogymitán eleitől kezdve mindennek pontosan utánajártam” (Lk 1, 3), míg Jézus hamis tanúit még a pogány Pilátus és Heródes király is felismerték. (lásd. Lk 23,14-15)

²⁹*Szemtelen képet vág* a bűnös ember, a becsületes pedig *rendben tartja dolgait*.

³⁰Nem használ a bölcsesség és az értelem, sem a tanács *az Úrral szemben*.

³¹Készen áll a ló a csata napján, de *az Úr adja a győzelmet*.

29-31. vers:

Az akaratos ember arcátlan, nem tekint senkire, még Istenre sem, ezzel teljesen kirekeszti önmagát az életből. Ezzel szemben van értelme a bölcsességnek, és jó hatással van mindenkire, ha nem élnek vissza vele és nem fordítják szembe az Istennel, aki az élet adományozója, mert Ő Mindenható és műve ma is fennáll. Isten ellen és felkentje ellen lépett fel Absolon, amit az Úr teljesen lerontott. Minden emberi tanács, ami ellene és felkentje ellen irányul, feledésbe merül, sőt elvész. (lásd IISám 17,14) A harcra való felkészülés még nem garantálja a győzelmet, mert csak az Úr döntésén múlik a diadal kimenetele. Erős a ló, de az Úr titka nem a lovakban rejlik, hanem az Ő áldásában és jelenlétében. Az Ő műve a megerősítés és a vigasztalás. Isten megmentő szeretete vagy épp Dániel barátainak kijelentése: „de ha nem tenné is” (Dán 3,18-20), várakozásra int bennünket. Isten jön és érkezik. Légy veszteg és nyugodj le / meg. Minden az Ő tanácsától függ. Segít, vagy nem segít. Az ő végzése az életünk és halálunk is. A tüzes kemencéből, az oroszlánok verméből, a halál fullánkjától (lásd. IKor 15, 55-57) egyedül Ő tud ki- és megszabadítani.

Közének: 475. dicséret 3. verse: Zörgessetek buzgón Isten ajtaján...

Textus: Lukács evangéliuma 18, 9-17

⁹Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta: ¹⁰„Két ember ment fel a templomba imádkozni: az egyik farizeus, a másik vámszedő. ¹¹A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. ¹²Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek. ¹³A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek. ¹⁴Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert mindenki, aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.” ¹⁵Ezután kisgyermeket is vittek, hogy megérintse őket. Amikor a tanítványok ezt meglátták, rájuk szóltak, ¹⁶Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. ¹⁷Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba.”

9. vers:

A célcsoport nem a tanítványi kör, hanem azok, akik Jézushoz jönnek. Meg vannak győződve saját igazságukról. Nincsenek pontosan megnevezve, nevesítve ezek az emberek, de olyan meggyőződésről van szó, melyben nincsenek kétségek a folyamat állandósága felől. Magyarul: „Így kell ezt csinálni! Egyedül így helyes!” Hibás reménység ez, mert tetten érhető az ember, aki nem szorul rá Isten nagy kegyelmére, hiszen ő mindent a törvénnyel igazol. Az ő életében már rég bekövetkezett a Pálfordulás, és erről büszkén, magabiztosan vall akár még mások megvetésével is. Ő istenfélő, kegyes és igaz. Jól jellemzi ezt az embertípust Ezékiel próféta: „Ha azt mondom az igaznak, hogy élni fog, de ő elbizakodik igazságában, és gonoszságot művel, akkor igaz tettei nem kerülnek említésre, hanem meg fog halni, mert gonoszságot művelt.” (Ez 33,13) Valóság ez, és a farizeusokra gondol Jézus. Lukács ettől a viselkedéstől és bánásmódtól akarja megóvni saját közösségét. Így nem lehet evangéliumot hirdetni, hogy csak én létezem. Az én személyemtől nem függ a hitem, egyedül a Jézus Krisztusba vetett hit épít. Akinek az életében nem Ő áll a középpontban, elvesz. Öndicsőítő életet folytat. Önbizalom az Istenbe vetett bizalom helyett nagyon meg tudja rontani a kapcsolatokat. Önmagam túlértékelése rombolóhatású. A jelenség a fontos, nem a megjelenítő személye, Jézus pedig kifejezi Lukáccsal együtt, hogy példázatot mond, nem valóságos, igaz történetet. A jelenség. Ismerős számunkra is?

10. vers:

Két embertípust ír le Lukács, akik ellentétes képet képviseltek az akkori Izráelben. Az egyik a farizeus, aki a Mózesi törvényeket betartotta. A másik a vámszedő, akit abban az időben jellemtelen embernek bélyegeztek, mert a Római Birodalom számára gyűjtötte honfitársaitól az adót. A vámszedőt soha nem fogadták volna be a farizeusi körökbe. Elképzelhetetlen volt. Meg sem fordult a fejükben. Az egyik kegyes, a másik bűnös. Ellentétesebb párost el sem lehet képzelni. Így voltak elkönnyelve. Mindketten azonban Isten elé lépnek és hamar kiderül, „hogya ketten teszik ugyanazt, az nem ugyanaz.” Az imádság órájára jönnek fel a templomba. A reggeli vagy az esti imádság lehetett (v.ö. ApCsel 3,1), de emellett a zsidó ember mindig felmehetett a templomba imádkozni. Ott találkozott mindenki. „Az igazak” és „a bűnösök” gyülekezési helye ma is a templom. Nincs más hely, ahol mindenkinek helyet készít az Úr. Ott tanul, ott oktattva van. Ott beleszól az Úr a dolgainkba, ott rendre utasít. „Ott fenn a hegyen, van az a hely, ahol a szív békére lel. A Golgotán áll a kereszt, ha bűnös vagy, odamehetsz. ”

11. vers:

A farizeus felegyenesedett testtartást tanúsít. Nem tudjuk, hogy a templom melyik részében helyezkedett el, de feltételezhető, hogy a belső udvar elő részében foglalhatott helyet. Saját magabiztosságáról tanúskodik a testtartása. Elkülönülten imádkozik. Formáját tekintve egy hálaimádság, de mindez csak önmagáról szól. Először általánosságban köszöni meg, hogy nem olyan mint a többi ember, nem betörő és tolvaj, nem csaló és törvénszegő, nem házasságtörő. ÉS amikor jobban szétnéz, akkor különb voltát azzal erősíti, hogy nem olyan, mint a vámszedő. Ő beszél, az ő szájába adja a szavakat Lukács, ami azért érdekes, mert betekintést nyújt az emberi bensőbe. Nemcsak belül van a körön, nemcsak odatartozónak tekinti önmagát, hanem ott is érzi magát, de sajnos az egész imádság kirekesztés. Belül van, Istennel akar lenni, de önmagával beszél. Monológot folytat. Tudta nélkül álszent, képmutató és alattomos dolgot művel. Ahelyett, hogy a jóságos Istenre összpontosítana, önszeretetéről vall. Imádsága megvető magatartásba csap át. A törvény előírásait idézi, amelyek alapján szembehelyezkedik mindenkivel. „Én megtettem. Én végrehajtottam.” Mechanikusan, szív nélkül. Itt vagyok, látod, dicsérv meg. Mond azt nekem, amit hallani szeretnék. Mindennek a teteje, hogy még össze is hasonlítja magát a jelenlévő vámszedővel.

Imádság. Lényeges része a keresztyén életünknek. Elmondjuk, hogy milyenek vagyunk. Kész a lista. Védekezés gyanánt azonban mi is azzal kezdjük, hogy milyenek nem vagyunk. Azzal van tele imádságunk, ami nem jellemző ránk. Az imádság nem önvédelem, hanem szívem kiöntése Isten előtt. Ne védekezzünk Isten előtt, hanem legyünk Vele őszinték. Ne önmagunkat állítsuk előtérbe, hanem Őt, aki minket meghallgat.

12. vers:

Miután elmondta, hogy mi az, amitől óvakodott, felsorolja jó cselekedeteit, amit rendszeresen végez. A törvény betűjét megtartja, sőt annál többet is cselekszik. Élete felülírta a törvényt. Betöltötte, sőt... Két dicséretreméltó tettet említi, amit a farizeusok Jézus idejében rendszeresen végeztek Kétszer hetente böjtöl. Szó szerint megvonta magától az ételt és az italt. A zsidók hetente egyszer böjtöltek (a fogságból való hazatérésre emlékeztek: Isten megbékélésének a napjára), de ezen felül volt más alkalom is. (v.ö. Eszt 9,31; Neh 9,1) A kétnapos böjt arra adott alkalmat, hogy helyrehozza és jóvátegye vétkeit. A következő jóvátételi pillanat az életében a tized megadása, amit a Mózesi törvények előírtak. A farizeusi körökben nagyon kemény adakozási hullám zajlott. Nem volt ez „jókedv”, hanem megadás. Megadta, ami az Istennek és szolgálóinak jár. Egyházfenntartási járulék. Ki van számolva. Meg van határozva. Semmi köze Isten irgalmasságához, sőt messze áll a hálaadástól. Ez a gyakorlat, és ahogyan mindenki csinálja, úgy kell nekem is. Nincs mögötte szív. Nincs mögötte hálaadás. Ez a kötelességem. Ennyit igazán megtehetek a papért és az egyházért, hogy eltemessenek. A farizeus nem kér semmit Istentől, csak felsorolja, hogy ő mit adott. Vegye észre jó tetteit, hiszen én beszámoltam a jóságomról. A keresztyén életünk és imaéletünk nem beszámoló Istennek arról, hogy mit tettünk. „Isten szeme mindent lát” – ahogyan a krasznahorkai vár konyhájában írva található. Isten nem viszontszolgáltató: „Te adtál, én is adok, ne félj!” Nála nincs, kölcsön kenyér visszajár. Ő ad, bőségesen ad, és te csak visszaadsz abból, amit Ő neked ajándékozott. Bármily meglepő ezek az imarészletek ott van a zsoltárokból, amelyekben az egyén a saját ártatlanságáról beszél. Még Pilátus is ismeri ezeket az imarészleteket. (lásd. Mt 27,24) Ennek ellenkezőjéről vall Jób: „Feddhetetlen vagyok! Nem törődöm magammal, megvetem az életemet. Mindegy! - azt mondom tehát: Véget vet feddhetetlennek és bűnösnek.” (Jób 9,21-22) Mindegy, hogy ki vagy, az a lényeg, hogy kinek lát téged az Úr? Ő vet véget mindennek, és ő ajándékozz meg mindennel. Nem kötelesség a keresztyénség, hanem hálás magatartás.

13. vers:

Homlokegyenest eltérő a vámszedő imádsága. Teljesen hátul állt. Eddig mert bejönni. Ez nyilvánvalóvá tette, hogy Izrael peremére szorult. Nyilvánvaló, hogy mit gondolnak róla az emberek. A nép legalja és a templomban sem jár neki más hely, mint az utolsó. A vámszedő bátortalan, szégyenkezik és méltatlannak tartja magát Isten előtt. A vámszedő még az imádság alatti testtartást sem tartja méltónak, hogy felvegye. Felemelt tekintet (vö. Zsolt 123,1; Jn 11,41) és felemelt kéz (1Tim 2,8) Nem tartja önmagát tisztának, hiszen saját bűnös voltának megvallása mellett inkább lehajtja fejét. Nem mert felnézni az égre, Isten lakóhelyére. (vö. Lk 15,18-21) Szavai újból zsolttart idéznek, méghozzá Dávid zsoltárát: „abból az időből, mikor nála járt Nátán próféta, mert bement Dávid Betsabéhoz. Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! (Zsolt 51,2-3) Imája egy mondat. Isten mércéjére tekint és bűnösnek vallja magát. Míg a farizeus alaposságáról volt híres, mindent felsorolt, addig a vámszedőnek nincs konkrét bűnlajstroma, de érzi, hogy hol a hiba, és csak Isten bocsáthatja meg az ő bűneit. A bűnbánat az egyetlen módja Isten bocsánata elnyerésének. Az ő élete gyökeres változást igényel, és ő ezt tudja, hiszen el kell hagyni munkahelyét, és mindenkit, akit megkárosított teljesen kártalanítani kell a Mózesi törvények értelmében: „az ilyenek vallják meg vétküket, amelyet elkövettek, térítsék meg adósságukat teljes értékében, és tegyék hozzá még az ötödrészét, úgy térítsék meg annak, akinek tartoznak vele.” (IVMóz 5,7) Valószínű, hogy nem volt annyi pénze, nem ismert mindenkit, akit becsapott, nem tudta volna megadni. Nem felelt meg a kritériumnak, ezért neki nem maradt más hátra, mint Isten irgalma. Minden emberi életre a megoldás Istennél van. Jézus Krisztus vére kifizette minden tartozásunkat. Talán ma te is ezt kérdezed, mint a vámszedő: „ki fogja ezt kifizetni?” A királyok Királya, uraknak Ura. Nem az a lényeg, hogy hol és hogyan állsz a templomban, hanem a szíved állapota határoz meg. Kinek lát az Úr?

14. vers:

Jézus végül Isten nevében nyilatkozva elmondja, hogy kinek az imádságát hallgatja meg az Úr. Jézus Isten ítéletét mondja ki. Meghökkenítő és sértő szavak lehettek ezek abban a korban. Jézus nem hasonlítja össze a két imádságot, hanem kategorikusan kijelenti, hogy a farizeus nem részesül kegyelemben. Beképzeltség és nagyképűség azt hinni, hogy segítenek rajtunk a jó cselekedetek. Az életünk ugyanis nem teljesítmény, hanem „kegyelemből van üdvösségünk, és nem tőlünk van, hanem Isten ajándéka ez.” (vö. Ef 2, 8)

Saját teljesítmény versus a megalázott állapotom megvallása? Belső, Isten szerinti megszomorodás vagy saját önkontrollom? Mi az, ami elég a valódi élethez Istennel?

Gyakorolni magunkat a kegyességben (vö. 1Tim 4,7b) nem egyenlő a megteremtett Isten előtti igazsággal. „Egy házról sokszor többet elmondanak a meztelen falak, mint a bebútorozott csillogás.” (Spurgeon) Az imádság célja, nem Istenre hatni, megadni őt, hogy mennyit tettünk önmagunkért, mennyit növekedtünk hitben, hanem hogy Ő mennyit cselekedett azért, hogy mi éljünk Ő általa. Minden az életünkben Isten legvégsőbb döntésére kell, hogy mutasson. Az, amit Ő utoljára kimond majd rólunk, az igazság. Isten lesz az, aki felmagasztal vagy megaláz. Általánosan hangzó mondat, de végérvényes kijelentés mindenkiről. Aki megalázza magát, mint a vámszedő, felmagasztaltatik. Aki felmagasztalja magát, mint a farizeus, megaláztatik. Punktum. Nincs mit hozzá tenni. A „-tatik, -tetik” rag jelzi, hogy mindenki Isten kezében van. Isten műve az irgalom, nem emberi cselekedet.

15. vers:

Jézushoz gyermekeket hoznak, hogy érintse meg őket. Beteg gyermekek voltak ezek? Nem tudjuk, hiszen Jézus megérintése a betegségek gyógyításával függtek össze. (vö. Lk 5,12; Lk 8,45) Emellett az érintés Jézus áldását is jelentette. Gyermekek említése. Azok, akik rá vannak szorulva mások segítségére. Védtelenek. Hozzák, jönnek. Milyen szép példák ezek. Jönnek és hozzák. Jönni és hozni a gyermekeket. Hány édesanya, hány édesapa gyermekeiért

Istenhez fohászkodik. Védtelenek, rá vannak szorulva Jézus érintésére. Jézus érintése áldás. Jézus szava gyógyulás. Jézus beszéde érték és hatalom. Jézus szava képes megváltoztatni. Imádkozni azt jelenti, hozni Jézushoz az ő gyermekeit, mert én csak kölcsönbe kaptam, gondozásra kaptam őket: „Te érintsd meg Uram őket igazán!” A hívő édesanya és a hívő édesapa így imádkozik. Hozza az övéit Jézushoz.

16. vers:

Jézus mindenkinek ellenére hívja őket. Nincs elutasítást. Nincs mellőzés: „Jöjjetek!” Jézus akarata az, hogy a tanítványok ne legyenek gátak az evangélium terjedésében. Ne légy gát! Ne légy a családotban farizeus, aki a keresztyénség minden „szépségét” megöli az Úr gyermekében. Ne légy gát! Légy példa a hitben! Akik olyanok, még felnőtként is, mint a gyermekek, azoké az Isten országa. Nem azoké, akik meg akarják teremteni Isten országát. Isten megteremtette a világot, és belehelyezte az embert, egyetlen egy dolga van, hogy a gondoskodó szülő-gyermek kapcsolatot óhajtja. Hogy meghallja a mindenkori isteni „hol vagy?” kérdést. A gyermek még ma is tud segítséget kérni, a gyermek még ma is sír, ha éhes, szomjas, vagy beteg. A gyermek kifejezi tehetetlenségét: „Nem tudom, nem megy!” Isten gyermekei Lukács szerint az elveszettek (vö. Lk 15), az elesettek (vö. Lk 10,25-37), az utolsó (Lk 18,9-14).

17. vers:

Ez a Jézusi kívánság, igény és elvárás, hogy az ember beismerje, ő Isten gyermeke, ez kapcsolja az Úr országához. Isten országának az elfogadása gyermeki állapotom elfogadása és engedelmesség a Jézusi hívásnak. Hagyjuk, hogy Jézus hívjon. Hagyjuk, hogy Jézus meghívjon, mint gyermeket. A gyermek megvallja, amire nincs felkészülve. A gyermek megvallja, hogy neki ez nem megy. Ez az a mindenről lemondó hozzáállás, amire kész volt a vámszedő, ez hiányzik az életünkben. Isten előtt nem kell a komolyság és a komorság, Isten előtt nem kell a magabiztosság, nem kell az érdem, nem kell az elsőbbség, nem kell a fölérendeltség. A gyermek nem hivatkozik senkire és semmire. A gyermek elfogadja helyzetét. Elfogadod gyermeki voltodat, akkor jöjj és könyörögj az Úrhoz őszintén, mint az ő gyermeke. Jézus áldása csak Isten gyermekeinek jár.

Utóima

Buzdítom a kedves testvéreket, hogy a családokban tartsanak imaközösséget. Mindenki azért imádkozzék, ami megérintette az igéből és vallja meg gyengeségét az Úr előtt.

Úri ima

Áldás: Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlónak leszünk hozzá, és olyanok fogjuk őt látni, amilyen valójában. (Ijn 3,2)

Záró ének: 51. zsoltár: Úr Isten, kérlek, kegyelmezz nékem..._